

Fesih, Vefat, İŖi Terk ve Disiplin Cezası Alma Durumlarında Beyanname ve Bildirimlerin Hangi Meslek Mensubu Tarafından Gönderileceęi Hakkında Duyuru

Fesih, Vefat, İŖi Terk ve Disiplin Cezası Alma Beyanname ve Bildirimleri Meslek odalarımıza ve Birlięimize; mükellefle meslek mensubu arasındaki hizmet...

Tarih: 27 Nisan 2022

Fesih, Vefat, İŖi Terk ve Disiplin Cezası Alma Beyanname ve Bildirimleri

Meslek odalarımıza ve Birlięimize; mükellefle meslek mensubu arasındaki hizmet sözleşmeleri ile aracılık ve sorumluluk sözleşmelerinin feshi ile mükellef veya meslek mensubunun vefatı, işi terk halinde veya meslek mensubunun beyanname vermesini engelleyecek disiplin cezalarının tatbiki halinde, beyanname ve bildirimlerin hangi meslek mensubu tarafından verileceğine ilişkin hususlar zaman zaman iletilmektedir.

AŖaęıda ana başlıklar itibariyle belirtilen çeşitli sebeplerle hizmet sözleşmeleri ile aracılık ve sorumluluk sözleşmelerinin sona ermesi, iptal edilmesi ve yeni meslek mensuplarının söz konusu mükelleflerle hizmet sözleşmesi yapması hallerinde;

henüz verilmemiş olan vergi beyan ve bildirimler ile verilecek düzeltme beyan ve bildirimlerin, hangi meslek mensubu tarafından verileceğinin açıklığa kavuşturulması ve beyan ve bildirim yükümlülüklerinin sürelerinde yerine gönderilebilmesi amacıyla, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın ilgili birimleri ile yapılan çalışmalar da dikkate alınarak aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

A- HİZMET SÖZLEŞMESİNİN YIL SONU İTİBARIYLA SONA ERMESİ VE YENİ HESAP DÖNEMİNDE BAŞKA BİR MESLEK MENSUBU İLE SÖZLEŞME İMZALANMIŞ OLMASI HALİ:

Mükellef ile meslek mensubu arasında yapılan hizmet sözleşmesinin 31 Aralık tarihi (veya hesap döneminin sonu) itibarıyla sona ermesi ve mükellefin 01 Ocak tarihi (veya yeni hesap döneminin başı) itibarıyla, başka bir meslek mensubu ile hizmet sözleşmesi düzenlemesi halinde (özel hesap dönemine tabi mükellefler için sözleşme süresinin sona ermesi ve takip eden hesap dönemi için başka bir meslek mensubu ile hizmet sözleşmesi düzenlenmesi halinde), süresi sona eren hizmet sözleşmesi dönemine ait henüz verilmemiş olan tüm beyanname ve bildirimlerin 3568 sayılı Kanunun 2/A-a maddesine göre hizmeti bir bütün olarak fiilen veren önceki meslek mensubu tarafından imzalanarak gönderilmesi (veya elektronik beyanname olarak onaylanıp gönderilmesi) gerekmektedir. Hizmet sözleşmesinin mükellef tarafından sona erdirilmesi durumunda ise, önceki meslek mensubunun henüz verilmemiş olan beyannameleri vermesine yönelik olarak internet vergi dairesi ekranından gerekli izin verilmiş olması gerekmektedir.

Ancak önceki meslek mensubu ile mükellef arasında ortaya çıkan ihtilaflar ya da önceki meslek mensubunun mücbir sebep vb. diğer halleri nedeniyle, önceki meslek mensubu tarafından henüz verilmemiş/verilememiş olan; beyannameler ile verilmiş olan beyannamelere ilişkin düzeltme beyannamelerinin, mükellef ile beyannamelerin verilmesi gereken tarihte hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan yeni meslek mensubu tarafından da verilmesi mümkün bulunmakta olup bu

durumda yeni meslek mensubu tarafından verilen beyannamelere ilişkin yeni meslek mensubunun sorumluluğunun bulunacağı tabiidir.

B- HİZMET SÖZLEŞMESİNİN YIL İÇİNDE SONA ERMESİ VE BU TARİHTEN İTİBAREN YENİ BİR MESLEK MENSUBU İLE SÖZLEŞME İMZALANMIŞ OLMASI HALİ:

Mükellef ile meslek mensubu arasında yapılan hizmet sözleşmesinin takvim yılı içerisinde (özel hesap dönemine tabi mükellefler için özel hesap dönemi içerisinde) sona ermesi (mükellef veya meslek mensubun tarafından söz konusu hizmet ve aracılık ve sorumluluk sözleşmelerinin ilgili sistemlerden iptal edilmesi) üzerine, başka bir meslek mensubu ile hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi düzenlenmesi ve mükellefçe sona erdirilme durumunda geçmiş dönemlere ait beyannamelerin önceki meslek mensubunca verilmesine izin verilmiş olması halinde, hizmet sözleşmesinin sona erdiği tarihe kadarki aylık, üç aylık beyan ve bildirimlerin (hizmet sözleşmesinin sona erme tarihinin rastladığı ayı içeren ay ve dönemler hariç) bu dönemlere ilişkin hizmeti 3568 sayılı Kanunun 2/A-a maddesine göre geçmiş dönemlerde bir bütün olarak fiilen veren önceki meslek mensubu tarafından imzalanarak gönderilmesi gerekmektedir. Ancak önceki meslek mensubu ile mükellef arasında ortaya çıkan ihtilaflar ya da önceki meslek mensubunun mücbir sebep vb. diğer halleri nedeniyle, henüz verilmemiş/verilememiş olan; beyannameler ile verilmiş olan beyannamelere ilişkin düzeltme beyannamelerinin, mükellef ile beyannamelerin verilmesi gereken tarihte hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan yeni meslek mensubu tarafından da verilmesi mümkün bulunmakta olup bu durumda yeni meslek mensubu tarafından verilen beyannamelere ilişkin yeni meslek mensubunun sorumluluğunun bulunacağı tabiidir.

Mükellef ile yıl/dönem içinde hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi imzalayan yeni meslek mensubu; sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren (imza tarihini

içeren ay ve dönemler dahil) verilecek aylık, üç aylık beyan ve bildirimler ile ilgili hesap dönemine ilişkin yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerini (mükellefçe sona erdirilme durumunda geçmiş dönemlere ait beyannamelerin verilmesine eski meslek mensubuna izin verilmemiş olması halinde henüz verilmemiş önceki dönemlere ilişkin beyan, bildirimler ile düzeltmeler dahil) imzalayarak gönderilmesi (veya elektronik beyanname-bildirim olarak onaylanıp gönderilmesi) gerekmektedir.

Önceki meslek mensubunun, yeni meslek mensubu ile sözleşmenin imzalandığı tarihi içeren ay ve sonraki aylara ilişkin aylık, üç aylık beyanname ve bildirimleri ile yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerini vermesi mümkün bulunmamaktadır.

C- MESLEK MENSUBUNUN VEFAT ETMESİ, MESLEKİ FAALİYETİNİ TERK ETMESİ YA DA MESLEKİ FAALİYETTEN ALIKOYMA / ÇIKARMA CEZASI ALMASI HALİ:

Mükellef ile meslek mensubu arasında yapılan hizmet sözleşmesi devam ederken ya da sona erdikten sonra meslek mensubunun vefat etmesi, mesleki faaliyetini terk etmesi, geçici olarak mesleki faaliyetten alıkonulması veya meslekten çıkarma cezası alması durumunda; söz konusu durumların (vefat, terk, alıkonulma, çıkarma) olduğu tarihten itibaren meslek mensubunun hukuki olarak faaliyetini meslek mensubu olarak sürdürmesi mümkün olamayacağından, henüz verilmemiş olan aylık, üç aylık beyanname ve bildirimler ile yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin ve daha öncesinde verilmiş olan beyanname ve bildirimlere ilişkin düzeltme beyanname ve bildirimlerinin, mükellefle hizmet sözleşmesi ile aracılık ve sorumluluk sözleşmesi imzalayan yeni meslek mensubu tarafından imzalanarak gönderilmesi (veya elektronik beyanname-bildirim olarak onaylanıp gönderilmesi) gerekmektedir.

Ç-MÜKELLEFİN FAALİYETİNİ TERK ETMESİ VEYA VEFAT ETMESİ HALİ:

Mükellef ile meslek mensubu arasında yapılan hizmet sözleşmesi devam ederken, mükellefin faaliyetini terk etmesi veya vefat etmesi halinde, mükellefler ile meslek mensupları arasında düzenlenen sözleşmeler mükelleflerin vefat veya mesleki faaliyetini terk tarihi itibarıyla sona ermiş olduğundan, vefat eden veya mesleki faaliyetini terk eden mükelleflerin beyanname ve bildirimleri (düzeltmeler dahil) anılan mükelleflerle daha önce sözleşmesi bulunan meslek mensubu ya da vefat halinde kanuni mirasçıları ile sözleşmesi bulunan meslek mensubu tarafından imzalanarak gönderilmesi (veya elektronik beyanname-bildirim olarak onaylanıp gönderilmesi) gerekmektedir.

D- HİZMET SÖZLEŞMESİ SONA EREN DÖNEMLERE İLİŞKİN DAHA SONRADAN VERİLECEK DÜZELTME BEYANNAMELERİNİN DURUMU:

Mükellef ile meslek mensubu arasında yapılan ve süresi sona eren hizmet sözleşmesinin geçerli olduğu vergilendirme dönemlerine ilişkin;

a) Aylık vergilendirme dönemlerine ait beyannameler (KDV, MuhtasarPHB,Gekap) ile Üç aylık dönemlere ait beyannamelere (Geçici Vergi) ilişkin düzeltme beyannameleri;

– Önceki meslek mensubu tarafından verilebilen son beyannamenin (ay içinde gerçekleştirilen sonlandırmalarda; hizmet sözleşmesinin sonlandırıldığı tarihin içinde bulunduğu ay veya üç aylık dönemden önceki son ay veya üç aylık dönem) verilme süresi içinde, önceki meslek mensubu tarafından verilmesi gerekmektedir. Ancak önceki meslek mensubu ile mükellef arasında ortaya çıkan ihtilaflar ya da önceki meslek mensubunun mücbir sebep vb. diğer halleri nedeniyle, önceki meslek mensubu tarafından henüz verilmemiş/verilememiş olan düzeltme beyannamelerinin verileceği tarihte, mükellef ile hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan yeni meslek mensubu tarafından da verilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu durumda yeni meslek mensubu tarafından verilen düzeltme beyannamelerine ilişkin yeni meslek

mensubunun sorumluluğunun bulunacağı tabiidir.

Önceki meslek mensubu tarafından verilebilen son beyannamenin verilme süresi geçtikten sonra, verilecek düzeltme beyannamelerinin ise mükellef ile hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan yeni meslek mensubu tarafından verilmesi gerekmektedir.

Örnek-1: 31.12.2021 tarihinde süresi sona eren hizmet sözleşmesi bulunan önceki meslek mensubu mükellefin Ocak ila Aralık ayları arasındaki KDV, Muhtasar beyannamelerini ve bunlara ilişkin düzeltme beyannamelerini son beyannamenin (Aralık) verilmesi gereken tarih olan 26.01.2022 tarihine kadar, Gekap beyannamelerini ve buna ilişkin düzeltme beyannamelerini Aralık dönemi beyannamesinin verilmesi gereken tarih olan 31.01.2022 tarihine kadar, geçici vergi beyannamelerini ve buna ilişkin düzeltme beyannamelerini IV.Dönem beyannamesinin verilmesi gereken tarih olan 17 Şubat 2022 tarihine kadar vermesi gerekir. Bununla birlikte, bu beyannamelerin önceki meslek mensubu ile mükellef arasında ortaya çıkan ihtilaflar ya da önceki meslek mensubunun mücbir sebep vb. diğer halleri nedeniyle, önceki meslek mensubu tarafından verilmemiş/verilememiş olması durumunda belirtilen bu sürelerde mükellef ile hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan yeni meslek mensubu tarafından da verilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu durumda yeni meslek mensubu tarafından verilen bu düzeltme beyannamelerine ilişkin yeni meslek mensubunun sorumluluğunun bulunacağı tabiidir.

Önceki meslek mensubunun aylık veya üç aylık beyannamelerini gönderebilme süresi sistemsal açıdan, verilebilen son beyannamenin verilmesi gereken yasal sürenin sonuna kadar tanımlanmış durumda olup, bu tarihlerden sonra önceki meslek mensubunun aylık, 3 aylık beyanname veya bu beyannamelere ilişkin düzeltme beyannamesini göndermesi mümkün olmayıp, sadece mükellef ile hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan yeni meslek mensubu tarafından verilmesi gerekmektedir.

Örnek-2: 15.08.2021 süresi sona eren hizmet sözleşmesi bulunan önceki meslek mensubu mükellefin Ocak ila Temmuz ayları arasındaki KDV, Muhtasar beyannamelerini ve bunlara ilişkin düzeltme beyannamelerini son beyannamenin (Temmuz 2021) verilmesi gereken tarih olan 26.08.2021 tarihine kadar, Gekap beyannamelerini ve buna ilişkin düzeltme beyannamelerini Temmuz dönemi beyannamesinin verilmesi gereken tarih olan 31.08.2021 tarihine kadar, geçici vergi beyannamelerini ve buna ilişkin düzeltme beyannamelerini II.Dönem beyannamesinin verilmesi gereken tarih olan 17 Ağustos 2021 tarihine kadar vermesi gerekir. Bununla birlikte, bu beyannamelerin önceki meslek mensubu ile mükellef arasında ortaya çıkan ihtilaflar ya da önceki meslek mensubunun mücbir sebep vb. diğer halleri nedeniyle, önceki meslek mensubu tarafından verilmemiş/verilememiş olması durumunda belirtilen bu sürelerde mükellef ile hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan yeni meslek mensubu tarafından da verilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu durumda yeni meslek mensubu tarafından verilen bu düzeltme beyannamelerine ilişkin yeni meslek mensubunun sorumluluğunun bulunacağı tabiidir.

Önceki meslek mensubunun aylık veya üç aylık beyannamelerini gönderebilme süresi sistemsal açıdan, verilebilen son beyannamenin verilmesi gereken yasal sürenin sonuna kadar tanımlanmış durumda olup, bu tarihlerden sonra önceki meslek mensubunun aylık, 3 aylık beyanname veya bu beyannamelere ilişkin düzeltme beyannamesini göndermesi mümkün olmayıp, sadece mükellef ile hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan yeni meslek mensubu tarafından verilmesi gerekmektedir.

b) Yıllık Gelir veya Kurumlar vergisi beyannamelerinin ve bu beyannamelere ilişkin düzeltme beyannamelerin;

– İlgili hesap döneminin sonuna kadar yürürlükte olan hizmet sözleşmesi bulunan önceki meslek mensubu tarafından (*) (**)
beyanname verilme süresinin son günü takip eden ayın sonuna kadar (***),

(*) Bununla birlikte, bu beyannamelerin önceki meslek mensubu ile mükellef arasında ortaya çıkan ihtilaflar ya da önceki meslek mensubunun mücbir sebep vb. diğer halleri nedeniyle, önceki meslek mensubu tarafından verilmemiş/verilememiş olması durumunda belirtilen bu sürelerde mükellef ile hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan yeni meslek mensubu tarafından da verilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu durumda yeni meslek mensubu tarafından verilen bu düzeltme beyannamelerine ilişkin yeni meslek mensubunun sorumluluğunun bulunacağı tabiidir.

(**) Bu beyannamelerin verilme süresinin son gününü takip eden ayın sonundan sonra verilecek yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin ve bu beyannamelere ilişkin bu tarihten sonra verilecek düzeltme beyanname ve bildirimlerinin sadece mükellef ile geçerli hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi bulunan yeni meslek mensubu tarafından imzalanarak gönderilmesi (veya elektronik beyanname olarak onaylanıp gönderilmesi) gerekmektedir.

(***) Önceki meslek mensubunun yıllık beyanname gönderebilme süresi sistemsal açıdan, yıllık beyannamenin verilmesi gereken yasal sürenin son gününü izleyen ayın sonuna kadar tanımlanmış durumda olup, bu tarihten sonra önceki meslek mensubunun yıllık beyanname veya düzeltme beyannamesini göndermesi mümkün bulunmamaktadır.

– Yıl içinde yeni meslek mensubu ile hizmet sözleşmesi ile aracılık ve sorumluluk sözleşmesi imzalanmış olması halinde ise sadece yeni meslek mensubu tarafından ve sözleşmelerin geçerli olduğu süre içinde,

gönderilmesi (veya elektronik beyanname olarak onaylanıp gönderilmesi) gerekmektedir.

Örnek-3: Meslek mensubu ile mükellef arasındaki hizmet sözleşmesinin 31.12.2021 sona erdiği ve 1.1.2022 tarihinden itibaren mükellef ile yeni bir meslek mensubunun hizmet

sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi imzalamış olduğu durumda; 2021 yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesi ve bu beyannameye ilişkin düzeltme beyannamesinin 30 Nisan 2022 tarihine, yıllık kurumlar vergisi beyannamesi ve bu beyannameye ilişkin düzeltme beyannamesinin 30 Mayıs 2022 tarihine kadar, önceki meslek mensubu tarafından verilmesi gerekmektedir. Ancak bu beyannamelerin önceki meslek mensubu ile mükellef arasında ortaya çıkan ihtilaflar ya da önceki meslek mensubunun mücbir sebep vb. diğer halleri nedeniyle, önceki meslek mensubu tarafından verilmemiş/verilememiş olması durumunda yeni meslek mensubu tarafından da verilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu durumda yeni meslek mensubu tarafından verilen bu düzeltme beyannamelerine ilişkin yeni meslek mensubunun sorumluluğunun bulunacağı tabiidir.

Belirtilen bu tarihlerden sonra ise yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin sadece yeni meslek mensubu tarafından verilmesi gerekmektedir.

Örnek-4: Meslek mensubu ile mükellef arasındaki hizmet sözleşmesinin 15.08.2021 sona erdiği ve 16.08.2021 tarihinden itibaren mükellef ile yeni bir meslek mensubunun hizmet sözleşmesi ve aracılık ve sorumluluk sözleşmesi imzalamış olduğu durumda; 2021 yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesi ve bu beyannameye ilişkin düzeltme beyannamesinin yeni meslek mensubu tarafından verilmesi gerekmekte olup, bu beyannamelerin önceki meslek mensubu tarafından verilmesi mümkün bulunmamaktadır.

(Not: Yasal sürelerin sonrasında beyanname ve düzeltmelerin verilmesi durumuna ilişkin uygulanabilecek cezai işlemler ayrıca dikkate alınmalıdır. Örnek ve açıklamalarda belirtilen tarihler, sistemsel açıdan eski meslek mensubunun beyannameyi GİB sistemlerine iletebilmesi için belirlenen tarihlerdir.)

Kaynak: TÜRMOB